

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi M.R.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...].

z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt I ACa [...]

i poprzedzającym go wyrokiem Sądu Okręgowego w K.

z dnia 3 lutego 2014 r., sygn. akt I C [...]

w sprawie z powództwa M.R.

przeciwko J.L.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 października 2017 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...].

z dnia 18 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

**oddala zażalenie oraz oddala wniosek pełnomocnika powoda
o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Powód M.R. wniósł skargę o wznowienie postępowania w sprawie I ACa [...] Sądu Apelacyjnego w [...]., którą ten Sąd - postanowieniem z dnia 7 lutego 2017 r. - odrzucił.

Zażalenie powoda na to postanowienie, sporządzone przez niego osobiście, bez udziału zawodowego pełnomocnika, zostało odrzucone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 18 kwietnia 2017 r. ze względu na niezachowanie przez skarżącego przymusu adwokacko-radcowskiego.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił, że doszło do naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 87¹ § 1 w związku z art. 5 k.p.c. przez „brak pouczenia” powoda o „konieczności złożenia takiego środka zaskarżenia wyłącznie przez profesjonalnego pełnomocnika”, ewentualnie o możliwości żądania ustanowienia takiego pełnomocnika z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, ustanowiony w art. 87¹ § 1 k.p.c., ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony - także kuratorzy i przedstawiciele ustawowi - nie mogą, z zastrzeżeniem § 2 i 3, występować w tym postępowaniu osobiście, lecz muszą być reprezentowani przez adwokata lub radcę prawnego, a w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych. Bezwzględność tego przymusu oznacza również, że obowiązuje on niezależnie od tego, czy strona została o nim pouczona; jeżeli do takiego pouczenia nie doszło, a czynność dokonana przez stronę z poniechaniem przymusu spowodowała dla niej ujemne skutki w postaci odrzucenia środka zaskarżenia, a w konsekwencji upływu terminu do wniesienia tego środka w sposób prawidłowy, strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności, ustanawiając zawodowego pełnomocnika lub żądając jego ustanowienia na podstawie art. 117 i nast. k.p.c.

W tej sytuacji, wobec bezwzględnego działania przymusu adwokacko-radcowskiego, mającego wsparcie w przepisach ochronnych (np. art. 168 i 124

k.p.c.), wszystkie zarzuty zażalenia sięgające do art. 5 k.p.c. i eksponujące nieudzielenie powodowi stosownych pouczeń, są bezzasadne, sam zaś wybór środka procesowego - zażalenia na postanowienie z dnia 18 kwietnia 2017 r. zamiast wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie z dnia 7 lutego 2017 r. - jest oczywiście wadliwy.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Wniosek o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oddalono, gdyż nieskuteczne czynności pełnomocnika, oparte na oczywiście wadliwym doborze środka procesowego, uchybiające przez to zasadom profesjonalizmu, nie są udzieleniem pomocy prawnej i nie uzasadniają przyznania wynagrodzenia finansowanego przez Skarb Państwa (por. np. postanowienia z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123, z dnia 18 marca 1999 r., I CKN 1046/97, OSNC 1999, nr 10, poz. 178, z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41, z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC-ZD 2011, nr C, poz. 72 i z dnia 2 grudnia 2011 r., III CZ 69/11, OSNC-ZD 2013, nr A, poz. 12).